

SUPPLEMENT

TO THE

BOMBAY GOVERNMENT GAZETTE.

Published by Authority.

WEDNESDAY, 27TH AUGUST 1862.

PROCEEDINGS OF THE LEGISLATIVE DEPARTMENT, BOMBAY.

The following amended Bill, which it is intended to introduce into the Council of the Governor of Bombay for the purpose of making Laws and Regulations, is, together with the Statement of Objects and Reasons accompanying it, published for general information :—

A Bill for the Registry of Vessels and Levy of Pilotage Fees on the River Indus.

WHEREAS it is expedient to provide for the Registry of Vessels plying on the River Indus and its Tidal Channels, within the Province of Sind, and for the establishment of competent Pilots at certain places on the same and for the levying of certain Fees in respect of the said Registry of Vessels, and the said establishment of Pilots: And whereas it is expedient to indemnify certain Officers in respect of certain acts done by them, in pursuance of the orders of the Commissioner in Sind, regarding the levying of Fees on account of the Registry of Vessels, and the Pilot Establishment on the River Indus and its Tidal Channels aforesaid; It is enacted as follows :—

I. From the date of the passing of this Act, every Vessel plying on the River Indus and its Tidal Channels, within the province of Sind, shall be marked or branded with a Number assigned for the same, by an Officer authorised to make such Registry as is hereinafter mentioned, and also with the amount of burden of the same, and with a letter indicating the place where the same has been registered.

Vessels to be marked or branded with a Number assigned for the same.

II. The name and number of every such Vessel plying as aforesaid, and her burden, and also the name or names of the owner or owners thereof, shall be registered in a book to be kept for that purpose by a person authorised to make such Registry; and whenever any change shall

The Name, Number, Burden, &c. to be registered.

take place in the burden of such Vessel plying as aforesaid, or in the name or names of the owner thereof, such Registry shall be made again.

III. The owner or owners of every such Vessel plying as aforesaid, shall, if the same have not been already registered before the passing of this Act, apply to the person authorised to make such Registry in respect of the same, in order to have such Registry made, or in order to have such Registry made again as aforesaid.

Owners of Vessels to make application for Registration.

IV. The owner or owners of every such Vessel plying as aforesaid shall apply for and obtain a Certificate of Registry as aforesaid; and in the case of any Certificate being lost or destroyed, a renewed Certificate may be obtained in the same manner, and on the payment of the Fees hereinafter mentioned.

A renewed Certificate to be obtained in the event of Certificate being lost.

V. The owner or owners of all such Vessels plying as aforesaid, on being registered as aforesaid, shall pay to the person or persons authorised to make such Registry, a fee according to the rates below set forth; that is to say—

Amount of Fees for Registration.

For each Certificate of Registry for a Vessel not exceeding 4 tons' register burden per annum.....1 Rupee.

For each Certificate for a Vessel exceeding 4 tons' register burden, and not exceeding 20 tons' register burden per annum5 Rupees.

For each Certificate for a Vessel exceeding 20 tons' register burden, and not exceeding 80 tons' register burden per annum7 Rupees.

And for each Certificate for a Vessel exceeding 80 tons' register burden, for each ton in excess, in addition to a Fee of 7 Rupees per annum2 Annas.

VI. The owner or owners, or Commander of every such Vessel plying as aforesaid, shall produce, on demand thereof by any public Officer entitled to demand the same, the Certificate so directed to be applied for and obtained in respect of such Vessel plying aforesaid.

Certificate of Registration to be produced on demand.

VII. In case any such Vessel plying as aforesaid shall not be so marked or branded, in all respects as hereinbefore directed; or in case any such Vessel plying as aforesaid, shall not be furnished with such Certificate as hereinbefore specified; or in case the owner or owners of any such Vessel plying as aforesaid shall not produce such Certificate on demand thereof, as hereinbefore directed, the owner or owners of any such Vessel plying as aforesaid shall be liable to a fine of ten times the amount of the Fees payable annually, in respect of the Certificate of Registry of such Vessel; which fine may be recovered on conviction before any Magistrate, Justice of the Peace, or persons exercising any of the powers of a Magistrate having jurisdiction within the province of Sind, by sale of such Vessel, her furniture, ammunition, tackle, and apparel: and such fine shall be payable as often as the owner or owners, or Commander of any such Vessel plying as aforesaid, shall make such default as aforesaid, provided every such subsequent default be made after expiration of one month from the date of the last conviction.

Penalty for infringement of the provisions of this Act.

VIII. The Moneys realized by the levying of fees and fines as aforesaid shall be expended in removing obstructions from the channels of the River Indus, and in such other ways as may best conduce to render the navigation of the said River more easy and secure.

Fees how applied.

IX. There shall be maintained such Establishment of Pilots and of Pilot Boats, and at such place or places at, or in the vicinity of the village of Khetty, near the mouths of the River Indus, as the Commissioner in Sind may, from time to time, direct by any such rule as he is herein-after authorised to make.

Establishment of Pilots and Pilot Boats to be maintained at or in the vicinity of the village of Khetty.

X. The Commander of every Vessel passing through the Hujamree or the Keddywaree mouths of the River Indus shall pay to such person as may be authorised to receive the same, a fee according to the rates below set forth; and, in consideration thereof, the Commander aforesaid shall be entitled to receive the services of one of the Pilots aforesaid in piloting the said vessel throughout the said passage; that is to say—

For every Steamer of whatever burden 5 Rupees.

For every other Vessel exceeding 10 tons' burden 1 Rupee.

For every Vessel not exceeding 10 tons' burden 8 Annas.

XI. During that portion of the year in which the passage of Vessels through the Hujamree and Keddywaree mouths of the River Indus is impeded—that is to say, between the first day of June and the first day of November, there shall be maintained such Establishment of Pilots and Pilot Boats, and at such place or places on the Tidal Channels between the port of Ghizree and the River Indus as the Commissioner in Sind may, from time to time, direct by any such rule as he is hereinafter authorised to make.

Establishment of Pilots and Pilot Boats to be maintained at the Hujamree and Keddywaree mouths of the River Indus.

XII. The Commander of every Vessel passing through any of the Tidal Channels aforesaid during the portion of the year aforesaid, shall pay to such person as may be authorised to receive the same, a fee according to the rates set forth in Section X. of this Act; and in consideration thereof, the Commander aforesaid shall be entitled to receive the services of one of the Pilots aforesaid in piloting the said Vessel throughout the said passage.

Fees for Vessels piloted through the Channels aforesaid.

XIII. In case the Commander of any such Vessel as aforesaid shall refuse or neglect to pay to the Officer authorised to receive the same, the fee payable in respect of the pilotage of such Vessel, such Commander shall be subject to a fine of ten times the amount of the said fee; and such fine may be recovered on conviction before any Magistrate, Justice of the Peace, or person exercising any of the powers of a Magistrate having jurisdiction within the province of Sind, by sale of such Vessel, her furniture, ammunition, tackle, and apparel.

Penalty for non-payment of Fees.

XIV. The Moneys realized by the levying of fees for pilotage and of fines for non-payment of the same, shall be expended in the maintenance of the Establishment of Pilots and Pilot Boats aforesaid, and in the erection and maintenance of Beacons, and in such other way as may best conduce to the safe passage of Vessels through the mouths of the River Indus and the Tidal Channels aforesaid.

Expenditure of Fees and Fines realised.

XV. An account shall be kept of all Moneys received and expended under the provisions of this Act; and a state of the same shall be published every year in the *Government Gazette*.

Account to be kept of all Moneys received and expended.

XVI. It shall be lawful for the Commissioner in Sind, from time to time, to appoint such person or persons, and to suspend and remove the same, and to make such rules, and to alter and cancel the same, as may be necessary for carrying out the provisions of this Act; provided that all such rules, and all appointments of persons empowered to register Vessels, and to receive Fees under this Act, shall be notified in the *Government Gazette*.

Commissioner in Sind to appoint persons and to suspend the same, and to make, and alter such Rules as may be necessary.

XVII. All persons acting under the authority of the Commissioner in Sind are hereby indemnified, freed, and discharged from and against all actions, suits, prosecutions, and penalties whatsoever, for, or on account, or in respect of all, or any Acts, matters, and things whatsoever done, ordered, directed, or authorised by any of them, in respect to the levying of Fees on account of the Registry of Vessels, and

Indemnification of persons acting under the authority of the Commissioner in Sind as regards levying of Fees, &c.

on account of the Pilotage of Vessels on the River Indus and its Tidal Channels aforesaid ; so only, and provided that such acts, matters, and things shall have been done, ordered, directed, or authorised *bonâ fide*, and in accordance with, and under the authority of the Rules for the Registry of Vessels issued by the Commissioner in Sind, on the 20th day of December 1861, and notified in the *Government Gazette*, on the 2nd day of January 1862, and in accordance with, and under the authority of the Rules for the Pilotage Establishment for the mouths of the Indus, issued by the Commissioner in Sind on the 27th day of November 1861, and notified in the *Government Gazette*, on the 12th day of December 1861, or in accordance with or under the authority of any other Rules for the levy of Pilotage fees heretofore issued by the Commissioner in Sind with the sanction of the Governor of Bombay in Council.

XVIII. The word "Vessel," in this Act, should not include a Barge or Flat towed by a steamer, and plying in no other manner. It shall not be necessary to register such Barge or Flat, nor shall any fee be levied in respect of the pilotage thereof.

Interpretation of the term
"Vessel."

XIX. This Act shall come into operation on the day of 1862.

Commencement of Act.

STATEMENT OF OBJECTS AND REASONS.

It having been found necessary to raise funds for the Conservancy of the River Indus, a set of Rules for the Registry of Vessels and levying of Fees was issued by the Commissioner in Sind on the 20th December 1861, and notified in the *Government Gazette* of the 2nd January 1862.

2. In the year 1849 a Pilot Establishment was instituted at the mouths of the Indus, and fees have ever since been levied on all vessels passing through them. A set of rules for this Pilot Establishment was issued by the Commissioner in Sind on the 27th November 1861, and notified in the *Government Gazette* on the 12th December 1861.

3. The necessity of providing funds for the Conservancy of the River and of maintaining a Pilot Establishment at its mouths still exists, and it appears desirable that the Rules regulating the Registry of Vessels and the levy of Pilotage Fees should have the force of Law, and that Officers should be indemnified for acts heretofore done in accordance with such Rules, but without the authority of any law.

4. The present Act has been drawn up to secure these objects. It provides for the levy of registration fees and for expending the same on the Conservancy of the River. It provides a Scale of Pilotage Fees (the same as has existed from 1849 to 1861) on all Vessels passing through the mouths of the Indus; and enacts that the same be devoted to the maintenance of the Pilotage Establishment and the erection and maintenance of Beacons to mark the Channels. It is believed that the Funds which will be realised under this Act will be no more than sufficient to defray the Conservancy and Pilotage expenses.

By order of His Excellency the Governor in Council,

L. H. BAYLEY,

Deputy Secretary to Government.

Poona, 25th August 1862.

मुंबई येथील लेजिस्लेटिव खात्यांत चाललेले कामांचे प्रोसिडिंग.

वंदेगान आलीनवाव मुस्तताव हजरत आनरबल गवरनर साहेब वाहादूर जंजिरे मुंबई यांचे कानून व कायदे करण्याविषयीचे कौन्सिलांत खाली लिहिलेला सुधारलेला आकटाचा मसुदा हेतुचे व कारणांचे तपशिलासुद्धां रुजु करावयाच्या तो सर्व लोकांस जाहिर होण्या करितां प्रसिद्ध केला असे.

सिंधु नदींत फिरणारीं गलबते नोंदण्या विषयी व तेथें पेलटेज फी (म्हणजे मार्ग दाखविण्याच्या फी) घेण्याविषयीचे आकटाचा मसुदा.

सिंध देशांत सिंधु नदींत व त्या नदीस भरती येऊन भरलेले खाड्यांत फिरणारीं गलबते नोंदण्याविषयी आणि त्या नदींत कित्येक जागीं हुशार पेलट (मार्ग दाखविणारे) ठेवण्याविषयी आणि गलबताचे सदहू नोंदीबद्दल व पेलटांचे सदहू खात्याबद्दल काहीं फी घेण्याविषयी नियम ठरविणे योग्य आहे आणि सिंधु नदींत व त्या नदीस भरती येऊन भरलेले सदहू खाड्यांत फिरणारीं गलबते नोंदण्या संबंधी व तेथील पेलटांचे खात्या संबंधी फी घेण्या प्रकरणीं सिंध येथील कमिशनराने केलेले हुकुमा अन्वये कित्येक अंमलदारांनीं कामें केलीं असतील त्याबाबद त्यांस निजोखमी करणे योग्य आहे यास्तव खाली लिहिल्या प्रमाणे ठरविलें आहे:—

उद्देश.

१. सिंध देशामध्ये सिंधु नदींत व त्या नदीस भरती येऊन भरलेले खाड्यांत फिरणारे गलबतांवर हा आक्ट ठरल्या नंतर या आक्टांत पुढें सांगितल्या प्रमाणे ज्या अमलदारास गलबते नोंदण्याचा अधिकार दिला असेल त्याने दिलेला नंबर घालावा किंवा डागून काढावा आणि त्या गलबताचें वार्दान किती आहे त्याची रकम आणि तें गलबत ज्या जागीं नोंदलें असेल ती जागा दर्शविणारें अक्षरही त्यावर घालावें किंवा डागून काढावें.

गलबतास नंबर दिला असेल तो त्यावर घालावा किंवा डागून काढावा.

२. सदहू प्रमाणे गलबते नोंदण्याचा ज्या मनुष्यास अधिकार दिला असेल त्याने एक वही ठेवून तींत सदहू प्रमाणे फिरणारे गलबताचें नाव व नंबर व त्याचें वार्दान व त्याचे मालकाचें नाव किंवा मालकांचीं नांवें दाखल करावीं आणि सदहू प्रमाणे फिरणारे गलबताचे वार्दानांत किंवा त्याचे मालकाचे नावांत फेरफार झाला असतां सदहू प्रकारची नोंद पुनः करावी.

नाव, नंबर, वार्दान वगैरे नोंदावें.

३. सदहू प्रमाणे फिरणारें गलबत हा आक्ट ठरण्यापूर्वीच नोंदलेलें नसेल तर तसें गलबत नोंदण्या विषयी ज्या मनुष्यास अधिकार मिळालेला असेल त्या मनुष्याकडे तें गलबत नोंदण्या विषयी किंवा सदहू प्रमाणे पुनः नोंदण्या विषयी त्या गलबताचे मालकाने किंवा मालकांनीं अर्ज करावा.

नोंदण्यासाठीं गलबतांचे मालकांनीं अर्ज करावा.

४. सदहू प्रमाणे फिरणारे गलबताचे मालकाने किंवा मालकांनीं अर्ज करून सदहू प्रकारचे नोंदीचा दाखला घ्यावा आणि दाखला सांडला किंवा त्याचा नाश झाला तर नवीन दाखला त्याच रितीने मागितला असतां व या आक्टांत पुढें सांगितलेली फी दिली असतां मिळेल.

दाखला सांडला असतां नवीन दाखला घ्यावा.

५. सदहू प्रमाणे फिरणारें गलबत सदहू प्रमाणे नोंदलें म्हणजे नोंदण्याचा अधिकार मिळाले मनुष्यास किंवा मनुष्यांस त्या गलबताचे मालकाने किंवा मालकांनीं खाली लिहिलेले दरा प्रमाणे फी दिली पाहिजे; म्हणजे

नोंदण्या बद्दल फीची रकम.

ज्या गलबतांचें नोंदलेलें वार्दान ४ टनांवर नसेल तसे गलबताचे नोंदीचे प्रत्येक दाखल्या बद्दल दरसाल

१ रुपया.

ज्या गलबतांचें नोंदलेलें वार्दान ४ टनांवर असेल आणि २० टनांवर नसेल तसे गलबताचे प्रत्येक दाखल्या बद्दल दरसाल

५ रुपये.

ज्या गलवताचें नोंदलेलें वार्दान २० टनांवर असेल व ८० टनांवर नसेल तशे गलवताचे प्रत्येक दाखल्या बदल दरसाल ७ रुपये.

ज्या गलवताचें नोंदलेलें वार्दान ८० टनांवर असेल त्या गलवताचे प्रत्येक दाखल्या वावद ७ रुपयांचे फी खेरीज आणखी ८० टनांवरील प्रत्येक ज्यास्ती टना बदल दरसाल २ आणे.

नोंदीच्या दाखल्या मागितला द्याणजे दाखवावा.

६. सदहू प्रमाणे फिरणारे गलवता वावत दाखला अर्जी करून घेण्या विषयी वर सांगितलें आहे तो दाखला पाहाण्यास मागण्याच्या अधिकार ज्या सरकारी अंमलदारास असेल त्याणे तो पाहाण्यास मागितला असता सदहू प्रमाणे फिरणारे गलवताचे मालकाने किंवा मालकानी किंवा कम्पांडराने दाखविला पाहिजे.

या आवटाचे ठराव तोडले असता शिक्षा होईल ती.

७. सदहू प्रमाणे फिरणारे कोणतेही गलवतावर या आवटांत मागें सांगितल्या प्रमाणे नंबर वगैरे सर्व घातलें नसेल किंवा डागून काढलें नसेल; अथवा सदहू प्रमाणे फिरणारे गलवतास या आवटांत मागें सांगितल्या प्रमाणे दाखला मिळालेला नसेल अथवा सदहू प्रमाणे फिरणारे गलवताच्या मालक किंवा गलवताचे मालक सदहू प्रकारच्या दाखला मागितला असता या आवटांत मागें सांगितल्या प्रमाणे हजर न करतील तर त्या गलवताच्या एक किंवा अधिक मालक असतील ते गलवत नोंदण्याचे दाखल्या वावद वार्षिक फी द्यावी लागते त्या फीचे रकमेचे दसपटी पर्यंत दंडास पात्र होतील; आणि सिंध देशांत हुकुमत असणारे माजिस्ट्रेटा समक्ष किंवा जस्टिस आफ् द फी पीस समक्ष किंवा माजिस्ट्रेटाचे अधिकार चालविणारे मनुष्या समक्ष त्या गोष्टीची शाबिती झाली असता सदहू दंड सदहू प्रकारचें गलवत व त्याचें सामान व युद्धसामग्री व नांगर व दोऱ्या व कण व शिडें वगैरे विकून वसूल करावा; आणि सदहू प्रमाणे फिरणारे गलवताच्या मालक किंवा गलवताचे मालक किंवा कम्पांडर जितके वेळ सदहू प्रमाणे गुन्हा करितील तितके वेळ सदहू प्रमाणे त्यांस दंड द्यावा लागेल. परंतु असें ठरविलें आहे कीं गुन्हाची ज्या तारिखेस एक वेळा शाबिती झाली असेल त्या तारिखे पासून एका महिन्या नंतर पुढील गुन्हा घडला असेल तर मात्र पुनः दंड होईल.

फी कोणते कामास लावावी.

८. सदहू प्रमाणे वसविलेले फीच्या व दंडाच्या पैका वसूल होईल तो सिंधु नदीचे खाड्यांतील अडचणी असतील त्या काढून टाकण्याचे कामास आणि ज्या इतर रितीने सदहू नदींत गलवतें अधिक सोपे रितीने व निर्भयपणे चालवितां येतील तसे कामास लावावा.

खेडी गांवांत किंवा त्या गांवा नजीक पैलटांचें व पैलट बोटींचें खातें ठेवावें.

९. या आवटांत पुढें जशी कानू करण्याच्या सिंध येथील कमिशनरास अधिकार दिला आहे तशी कानू करून वेळोवेळीं कमिशनर फरमावील त्या जागीं किंवा सिंधु नदीच्या मुखाजवळ खेडी गांवांत किंवा खेडी गांवांचे नजीक पैलटांचे व पैलट बोटींचें खातें ठेवावें.

गलवतांस पैलट दिला असता फी पडेल.

१०. फी घेण्याच्या अधिकार ज्या मनुष्यास असेल त्यास सिंधु नदीचे हजामडी किंवा केडडीवाडी मुखांतून जाणारे प्रत्येक गलवताचे कम्पांडराने खाली लिहिलेले दराप्रमाणे फी दिली पाहिजे आणि फी दिली द्याणजे सदहू मार्गाने गलवत नेण्यासाठीं सदहू पैकीं एक पैलट सदहू प्रकारचे कम्पांडरास मिळेल. फीचे दर वितपतील.

प्रत्येक आगवोटीबदल, मग तिचें वारदान कितीही असो ५ रुपये.

१० टनांहून अधिक वारदानाचे प्रत्येक इतर जातीचे गलवता बदल ... १ रुपया.

१० टनां पर्यंत वारदानाचे प्रत्येक गलवता बदल ८ आणे.

सिंधु नदीचे हजामडी व केडडीवाडी मुखाजवळ पैलटांचें व पैलट बोटींचें खातें ठेवावें.

११. सिंधु नदीचे हजामडी व केडडीवाडी मुखांतून गलवतास जाण्याची हरकत वर्षाचे ज्या भागांत होत असते त्या भागांत म्हणजे जून महिन्याचे पहिले तारखे पासून नवेंबर महिन्याचे पहिले तारखे पर्यंत गिझडी बंदर व सिंधु नदी यांचे दरमियान त्या नदीस भरती येऊन भरलेले खाड्यांत खाली लिहिलेले प्रकारचे पैलटांचें व पैलट बोटींचें खातें खाली

लिहिलेले प्रकारचे जागी ठेवावे म्हणजे या आवटांत पुढे जशी कानू करण्याचा सिध येथील कमिशनरास अधिकार दिला आहे तशी कानू करून कमिशनर वेळोवेळी फरमावील त्या जागी व तसे पेलटाचे व पेलटबोटीचें खातें ठेवावें.

१२. फी घेण्याचा अधिकार ज्या मनुष्यास असेल त्यास या आवटाचे १० वे कलमांत सांगितलेले दराप्रमाणे फी भरतीने भरलेले सदहू प्रकारचे खाड्यांतून जाणारे प्रत्येक गलबताचे कम्पांडराने दिली पाहिजे आणि फी दिली झणजे सदहू मागोने गलबत नेण्यासाठी सदहू पैकी एक पेलट सदहू प्रकारचे कम्पांडरास मिळेल.

सदहू प्रकारचे खाड्यांत गलबतास पेलट दिला असता फी पडेल ती.

१३. फी घेण्याचा अधिकार मिळालेले अमलदारास सदहू प्रकारचे गलबताचा कम्पांडर गलबतास पेलट देण्याबद्दल फी द्यावयाची ती देण्यास नाही झणेल किंवा हयगय करील तर त्या कम्पांडरास सदहू फीचे रकमेचे दसपटी इतका दंड होईल आणि त्या गोष्टीची शाबिती सिध देशांत हुकुमत असणारे कोणतेही माजिस्ट्रेटासमक्ष किंवा जस्टिस आफ द पीस समक्ष किंवा माजिस्ट्रेटाचे अधिकार चालविणारे मनुष्यासमक्ष झाली असता सदहू दंड तें गलबत व त्या गलबताचें सामान व युद्ध सामग्री व नांगर व कपडे व शिडें वगैरे विकून वसूल करावा.

फी न देण्याबद्दल शिक्षा होईल ती.

१४. पेलट देण्याबद्दलचे फीचा व ती फी न दिल्याबद्दल झालेले दंडाचा पैका वसूल होईल तो खाली लिहिलेले कामाकडे खर्च करावा झणजे सदहू प्रमाणे पेलटाचे व पेलट बोटीचें खातें ठेवण्याचे कामाकडे आणि दिव्याच्या दांडया बांधून त्या यथास्थित राखण्याचे कामाकडे आणि सिधु नदीच्या मुखांतून व सदहू प्रकारच्या भरतीने भरलेले खाड्यांतून गलबतास निर्भयपणे जाण्या येण्यासाठी जें काहीं अवश्य असेल तें करण्याकडे खर्च करावा.

फी व दंड वसूल होईल त्याचा कसा खर्च करावा.

१५. या आवटा अन्वये पैका येईल व खर्च होईल त्या सर्वांचा हिशोब ठेवावा आणि त्याचें पत्रक सरकारी ग्याझेटांत दरसाल प्रसिद्ध करावें.

पैका येईल व खर्च होईल त्याचा हिशोब ठेवावा.

१६. या आवटातील ठराव अमलांत आणण्यासाठी जरूर असेल त्या प्रमाणे वेळोवेळी मनुष्य किंवा मनुष्ये नेमण्याचा व त्यांस कामावरून महकूब करण्याचा व दूर करण्याचा अधिकार आणि जरूर असेल त्या प्रमाणे कानू करण्याचा व त्यांत फेरफार करण्याचा व त्या रद्द करण्याचा अधिकार सिध येथील कमिशनरास आहे. परंतु असें ठरविलें आहे की सदहू प्रकारच्या सर्व कानू आणि या आवटा अन्वये गलबतें नोंदण्याचा व फी घेण्याचा अधिकार दिलेले मनुष्यांच्या नेमणुका होतील त्या सर्व सरकारी ग्याझेटांत प्रसिद्ध केल्या पाहिजेत.

सिध येथील कमिशनराने जरूर असेल त्या प्रमाणे मनुष्ये नेमावी व त्यांस कामावरून महकूब करावी आणि कानू कराव्या व त्यांत फेरफार करावा.

१७. गलबतें नोंदण्याबद्दल आणि सिधु नदीत व त्या नदीस भरती येऊन भरलेले खाड्यांत गलबतास पेलट देण्या बद्दल फी घेण्या विषयी कोणतीही कृत्ये किंवा कामे किंवा गोष्टी सिध येथील कमिशनराचे हुकुमावरून चालणारे मनुष्यांपैकी कोणतेही एका मनुष्याने खाली लिहिल्या प्रमाणे केल्या असतील किंवा करण्याचा हुकूम केला असेल किंवा फरमाविलें असेल किंवा अधिकार दिला असेल तर मात्र त्यासाठी किंवा त्याबद्दल त्या मनुष्यावर फिर्मादी किंवा दावे किंवा खटले चालण्याचें किंवा शिक्षा होण्याचें जोखिम त्यास सर्वावरून या कलमाअन्वये दूर केलें आहे, व त्या जोखिमांतून ते मोकळे व खुले आहेत असें समजावें म्हणजे गलबतें नोंदण्या विषयी सिध येथील कमिशनराने तारीख २० वी माहे डिसेंबर सन १८६१ रोजी कानू करून त्या तातीख २१ ज्वान्यूअरी अन १८६२ रोजी सरकारी ग्याझेटांत प्रसिद्ध केल्या आहेत त्याप्रमाणे व त्यांचे आधाराने आणि सिधु नदीचे मुखावरील पेलटांचे खात्याविषयी सिध येथील कमिशनराने तारीख २७ वी माहे नवेंबर सन १८६१ रोजी कानू करून त्या तारीख १२ वी माहे डिसेंबर सन १८६१ रोजी सरकारी ग्याझेटांत प्रसिद्ध केल्या आहेत त्याप्रमाणे व त्यांचे आधारावरून अथवा पेलट देण्याबद्दल फी घेण्या विषयी सिध येथील कमिशनर साहेबानी मुंबईचे गवरनर इन् कौन्सिलचे मंजुरीने इतर कोणतेही नियम या पूर्वी केले असतील त्यांप्रमाणे किंवा त्यांचे आधारावरून सदहू कृत्ये किंवा कामे किंवा गोष्टी खरे इमानाने केल्या असतील किंवा करण्याचें फरमाविलें असेल किंवा अधिकार

सिध येथील कमिशनराचे हुकुमावरून चालणारे मनुष्यांनी फी वगैरे घेण्याबाबद जें काहीं केलें असेल त्याचें जोखिम त्यावरून दूर करण्याविषयी.

दिला असेल तर मात्र त्यासाठी किंवा त्याबद्दल त्या मनुष्यांवर फिर्यादी किंवा दावे किंवा खटले चालण्याचे किंवा शिक्षा होण्याचे जोखीम त्यांवरून दूर केलें आहे व त्या जोखिमांतून ते मोकळे किंवा खुले आहेत असे समजावे.

गलबत या शब्दाचा अर्थ.

१८. सपाट तक्रायांच्या ज्या होड्यांस आगबोटी ओढून नेतात व ज्या इतर रीतीने नदीत फिरत नाहीत त्यांचा समावेश या आकटातील "गलबत" या शब्दांत होतो असे समजून नये. सदरहू प्रकारच्या होड्या नोंदणे जरूर नाही किंवा पॅलट देण्याबद्दलची फी त्यांजवळून घेऊं नये.

आक्ट केव्हा चालू होईल.

१९. हा आक्ट सन १८६२ चे महिन्याचे तारिखेस अमलांत येईल.

हेतूंचा व कारणांचा तपशील.

१. सिंधु नदीचा बंदोबस्त करण्यासाठी पैका जमाविणे अवश्य झाल्यावरून गलबत नोंदण्या विषयी व फी घेण्याविषयी कानून सिंधुयेथील कमिशनर साहेबानी तारीख २० वी माहे डिसेंबर सन १८६१ रोजी करून त्या तारीख २ री ज्यानुअरी सन १८६२ रोजी सरकारी ग्याझेटांत प्रसिद्ध केल्या.

२. सिंधु नदीचे मुखावर सन १८४९ साली पॅलटाचे खाते स्थापलें व त्यावेळापासून त्या मुखांतून जाणारे येणारे गलबतावर फी घेण्यांत आली आहे. सदरहू पॅलटखात्यासाठी सिंधुयेथील कमिशनर साहेबानी तारीख २७ वी माहे नवेंबर सन १८६१ रोजी कानून करून त्या तारीख १२ वी माहे डिसेंबर सन १८६१ रोजी सरकारी ग्याझेटांत प्रसिद्ध केल्या.

३. नदीचा बंदोबस्त ठेवण्यासाठी व तिचे मुखावर पायलटाचे खाते ठेवण्यासाठी पैक्याची तजवीज करणे अजून जरूर आहे आणि गलबत नोंदण्याबाबत व पॅलटा बद्दल फी घेण्याबाबत कानून आहेत त्या कायद्या प्रमाणे चालाव्या हें योग्य आहे आणि कायद्याचे आधार वाचून सदरहू कानून प्रमाणे ज्या अंमलदारांनी आज तागायत कामे केली आहेत त्या बद्दलचे जोखीम त्यांवरून दूर करावे हें योग्य आहे.

४. हे हेतु सिद्धीस नेण्यासाठी हा हालींचा आक्ट तयार केला आहे. गलबत नोंदण्या बद्दल फी घेण्यासाठी व नदीचा बंदोबस्त करण्यासाठी त्या फीचा ऐवज खर्च करण्याविषयी या आक्टांत नियम ठरविले आहेत. सिंधु नदीच्या मुखांतून जाणारे येणारे गलबतावर पॅलटा बद्दल किती किती फी घ्यावयाची तें या आक्टांत ठरविलें आहे. सन १८४९ पासून सन १८६१ साला पर्यंत जी फी घेत आले तेवढीच फी ठरविली आहे आणि ती फी पॅलटाचे खाते राखण्यासाठी व खाडीची हद्द दाखविण्या करितां दिव्यांच्या दांड्या बांधून त्या यथास्थित राखण्यासाठी खर्च करण्याचे या आक्टांत ठरविलें आहे. या आक्टा अन्वये पैका उत्पन्न होईल तो नदीचे बंदोबस्तास व पॅलटाचे खात्यास पैका पाहिजे तितकाच उत्पन्न होईल असे वाटते.

बमुजीवे हुकूम बंदेगान आलीनबाब मुस्तताब हजरत
आनरबल गवरनर साहेब बाहादूर दर इजलास कौन्सिल.

एल. एच. वेली साहेब,

डेपुटी सेक्रेटरी निसबत सरकार यांची सही.

मुकाम पुणे, कौन्सिलाची कचेरी.

तारीख २५ वी माहे आगस्ट सन १८६२.

(True Translation)

VENAYEK WASSUODEW,

Oriental Translator to Government,

મુંબઈનાં લેનિસ્ટીવ ખાતામાં ચાલેલાં કામનું પ્રોસિડિંગ.

ખેડગાન આલીનવાય મુરતેતાય હજરત આનરબલ ગવરનર સાહેબ ખાહદુર ભંજરે મુંબઈની કાયદા તથા કાનૂનો કરનારી કૌન્સિલમાં હેઠળ લખેલા મુધારેલા આક્ટનો મસુદો તેનાં કારણની તથા સખ્યોની વિગત સાથે રજૂ કરવા છે તે સધળા લોકોને બહાર થવા સારૂ પ્રસિદ્ધ કર્યો છે.

સિંધૂનદીમાં ફરનારાં વાંઠાંણુ નોંધવા ખાખત તથા ત્યાં પૈલટન શી (એટલે રસ્તો દેખાડનારની શી) લેવા ખાખતના આક્ટનો મસુદો.

સિંધ દેશમાં સિંધૂનદીમાં તથા તે નદીની ભરતીએ કરીને ભરાયલી ખાડીમાં ફરનારાં વાંઠાંણુ નોંધવા ખાખત અને તે નદીમાં કેટલીએક જગાએ હુશિયાર પૈલટ (રસ્તો દેખાડનારા) રાખવા ખાખત અને વાંઠાંણુની સદરહું નોંધણી ખાખત તથા પૈલટના સદરહું ખાતાં ખાખત કંઈ શી લેવાખાખત નિયમ ઠરાવવા યોગ્ય છે અને સિંધૂ નદીમાં તથા તે નદીની ભરતીએ કરીને ભરાયલી સદરહું ખાડીમાં ફરનારાં વાંઠાંણુ નોંધવા ખાખત તથા ત્યાં પૈલટનાં ખાતાં ખાખત શી લેવાસારૂ સિંધના કમિશનરે જે હુકમ કર્યા છે તે હુકમ પ્રમાણે કેટલાએક અંમલદારોએ કામો કર્યાં હોય તે ખાખતનો જોખમ તેઓને માથેથી ઉતારવા યોગ્ય છે વાસ્તે હેઠળ લખ્યા પ્રમાણે ઠરાવ્યું છે:—

કહેરા.

૧. સિંધ દેશ મધે સિંધૂનદીમાં તથા તેની ભરતીએ કરીને ભરાયલી ખાડીમાં ફરનારાં વાંઠાંણુ ઉપર આ આક્ટ ઠરાવછી આ આક્ટમાં આગળ કહ્યા પ્રમાણે જે અંમલદારને વાંઠાંણુ નોંધવાનો અધિકાર આપ્યો હોય તેણે આપેલા નંબર કાઢાડ્યા અથવા ડામ દબાવે પાડ્યા અને તે વાંઠાંણુનાં ખારદાનનો અટલે નેટલી (ખાંડીનું વાંઠાંણુ હોય તેટલી ખાંડીનો) આંકડો અને તે વાંઠાંણુ જે જગાએ નોંધ્યું હોય તે જગા જે અક્ષર ઉપરથી માલમ પડે તે અક્ષર પણ તે ઉપર કાઢાડ્યા અથવા ડામ દબાવે પાડ્યા.

વાંઠાંણુને નંબર આપ્યો હોય તે તેઉપર કાઢાડ્યા અથવા ડામ દબાવે પાડ્યા.

૨. ઉપર કહ્યા પ્રમાણે જે માંણસને વાંઠાંણુ નોંધવાનો અધિકાર આપ્યો હોય તેણે એક ચોપડી રાખીને તેમાં સદરહું પ્રમાણે ફરનારાં વાંઠાંણુનું નામ તથા નંબર તથા ખારદાન અને તેના ધણીનું નામ અથવા ધણીઓનાં નામો દાખલ કરવાં. અને સદરહું પ્રમાણે ફરનારાં વાંઠાંણુનાં ખારદાનમાં અથવા તેના ધણીનાં નામમાં ફેરફાર થાય ત્યારે પાછી ફરીથી નોંધણી કરાવવી.

નામ, નંબર, અને ખારદાન વગેરે નોંધવું.

૩. સદરહું પ્રમાણે ફરનારે વાંઠાંણુ આ આક્ટ ઠરાવેલાં નોંધાવ્યું નહીં હોય તો તેવું વાંઠાંણુ નોંધવાનો જે માંણસને અધિકાર મળ્યો હોય તે માંણસને તે વાંઠાંણુ નોંધાવવાની અથવા સદરહું પ્રમાણે પાછી ફરીથી નોંધણી કરાવવાની તે વાંઠાંણુના ધણીએ અથવા ધણીઓએ અરજ કરવી.

નોંધાવવા સારૂ વાંઠાંણુના ધણીએ અરજ કરવી.

૪. સદરહું પ્રમાણે ફરનારાં વાંઠાંણુના ધણીએ અથવા ધણીઓએ અરજ કરીને સદરહું પ્રકારના દાખલા લેવા. અને દાખલા ઓવાઈ જરો અથવા તેનો નારા થરો તો નવા દાખલા તેજ રીતે માગરો અને આ આક્ટમાં આગળ કહેલી શી આપરો એટલે મળરો.

દાખલા ઓવાઈ જાય તો નવા દાખલા લેવા.

૫. સદરહું પ્રમાણે ફરનારે વાંઠાંણુ સદરહું પ્રમાણે નોંધ્યું એટલે નોંધવાનો અધિકાર જે માંણસને અથવા માંણસોને મળ્યો હોય તે માંણસને અથવા માંણસોને તે વાંઠાંણુના ધણીએ અથવા ધણીઓએ હેઠળ લખેલા દર પ્રમાણે શી આપવી જોઈયે; એટલે

નોંધવા ખાખતની શીની રકમ.

જે વાંઠાંણુનું નોંધવું ખારદાન ૪ ટન ઉપર નહીં હોય તે વાંઠાંણુની નોંધણીના

દરએક દાખલા ખાખત દર વરસે.

PROCEEDINGS—123

૧ રૂપિયા.

જે વાંદાંણુનું નોંધણું આરદાન ૪ ટન ઉપર હોય અને ૨૦ ટન ઉપર નહીં હોય તે વાંદાંણુના દરએક દાખલા બાબત દર વરસે ૫ રૂપિયા.

જે વાંદાંણુનું નોંધણું આરદાન ૨૦ ટન ઉપર હોય અને ૮૦ ટન ઉપર નહીં હોય તે વાંદાંણુના દરએક દાખલા બાબત દર વરસે ૭ રૂપિયા.

જે વાંદાંણુનું નોંધણું આરદાન ૮૦ ટન ઉપર હોય તે વાંદાંણુના દરએક દાખલા બાબત ૭ રૂપિયાની શી સિવાય વળી ૮૦ ટન ઉપર જેટલા ટન હોય તેના દર ટને દર વરસે ૨ આના.

નોંધણીનો દાખલો માગે એટલે દેખાડો.

૧. સદરહુ પ્રમાણે ફરનારાં વાંદાંણુ બાબત દાખલો અરજ કરીને લેવાનું ઉપર કહ્યું છે તે દાખલો જોવાસાથે માગવાનો અધિકાર જે સરકારી અંમલદારને હોય તે તે જોવાને માગે એટલે સદરહુ પ્રમાણે ફરનારાં વાંદાંણુના ધણીએ અથવા ધણીઓએ અથવા કમ્યાંડરે દેખાડવા જોઈએ.

આ આક્ટના ફરાન તોડરો તો શિક્ષા થરો.

૭. સદરહુ પ્રમાણે ફરનારાં વાંદાંણુ ઉપર આ આક્ટમાં પાછળ કહ્યા પ્રમાણે નંબર વગેરે કાઢાડ્યો નહીં હરો અથવા ડામ દેઢને પાડ્યો નહીં હરો અથવા સદરહુ પ્રમાણે ફરનારાં વાંદાંણુને આ આક્ટમાં પાછળ કહ્યા પ્રમાણે દાખલો મળ્યો નહીં હોય અથવા સદરહુ પ્રમાણે ફરનારાં વાંદાંણુનો ધણી અથવા ધણીઓ સદરહુ પ્રકારનો દાખલો માગ્યાપછી આ આક્ટમાં પાછળ કહ્યા પ્રમાણે રજુ નહીં કરશે તો તે વાંદાંણુનો એક અથવા વત્તા ધણી હોય તેઓ વાંદાંણુ નોંધાવવાના દાખલા બાબત વરસો વરસ જે શી આપવી પડે છે તેથી દરા ગણા આપેલ લગી દંડને લાયક થરો. અને જે માનિજેટને અથવા નસિસ આફ ધી પીસને અથવા માનિજેટને અખત્યાર ચલાવનારાં માંણુસને સિંધ દેશમાં હકુમત હોય તેની આગળ તે વાતની સાબિતી થરો તો તે દંડ તે વાંદાંણુ તથા તેનું સામાન તથા ઘુદસામગ્રી તથા લંગર તથા દોરડાં તથા કપીઓ તથા સહોડા વગેરે વચ્ચેને વચ્ચલ કરવા. અને સદરહુ પ્રમાણે ફરનારાં વાંદાંણુનો ધણી અથવા ધણીઓ અથવા કમ્યાંડર જેટલી વાર સદરહુ પ્રણાણે યુન્હો ફરે તેટલી વાર સદરહુ પ્રમાણે તેને દંડ આપવો પડરો. પણ એવું ફરાણું છે કે યુન્હાની જે તારિખે એક વાર સાબિતી થઈ હોય તે તારિખથી એક મહિના પછી યુન્હો થયો હરો તોજ પાછો દંડ થરો.

શી કયાં કામમાં વાપરવી.

૮. સદરહુ પ્રમાણે ખેસોડસી શીના તથા દંડના રૂપિયા વચ્ચલ થાય તે સિંધુ નદીની ખાડીમાં અડચણો હોય તે કાઢાડી નાંખવાનાં કામમાં અને જે ખીજી રીતે સદરહુ નદીમાં વાંદાંણુ વત્તી સેહેલી રીતે તથા નિર્ભયપણે ચલાવી શકાય તેવાં કામમાં વાપરવા.

એટી ગામમાં અથવા એટી ગામની પાસે પેલટનું અથવા પેલટ બોટનું ખાતું રાખવું.

૯. જે કાનુન કરવાનો સિંધના કમિશનરને આ આક્ટમાં આગળ અધિકાર આપ્યો છે તે કાનુન કરીને સિંધુ નદીનાં મુખ પાસે એટી ગામમાં અથવા એટી ગામની નજીક કમિશનર વખતે વખતે ફરમાવશે તે જગ્યાએ પેલટનું તથા પેલટ બોટનું ખાતું રાખવું.

વાંદાંણુને પેલટ આપવાની શી.

૧૦. શી લેવાનો અધિકાર જે માંણુસને હોય તેને સિંધુ નદીનાં હજમડી અથવા ફેડડી વાડી મુખમાંથી જનારાં દર એક વાંદાંણુના કમ્યાંડર હેઠળ લખેલા દર પ્રમાણે શી આપવી જોઈએ. અને શી આપી એટલે સદરહુ રસ્તે વાંદાંણુ લઈજવા સાથે સદરહુ પેલટોમાંથી એક પેલટ તે કમ્યાંડરને મળશે. શીના દરની વિગત.

દર એક આગબોટે, પછી તેનું આરદાન ગમે તેટલું હોય ૫ રૂપિયા.

૧૦ ટનથી વધારે આરદાનનાં દર એક ચીજ જાતનાં વાંદાંણુ ૧ રૂપિયા.

૧૦ ટનમુધી આરદાનનાં દર એક વાંદાંણુ ૮ આના.

સિંધુ નદીનાં હજમડી તથા ફેડડીવાડી મુખપાસે પેલટોનું તથા પેલટની બોટનું ખાતું રાખવું.

૧૧. સિંધુ નદીનાં હજમડી તથા ફેડડીવાડી મુખમાંથી વાંદાંણુને જવાની વરસના જે ભાગમાં હરકત થાય છે તે ભાગમાં એટલે જુન મહિનાની ૧ લી તારીખથી નવેમ્બર મહિનાની ૧ લી તારીખ સુધી ગિઝડી બંદર અને સિંધુ નદીની વચ્ચે તે નદીની ભરતીએ કરીને ભરાયલી ખાડીમાં હેઠળ લખેલા પ્રકારના પેલટનું તથા પેલટ બોટનું ખાતું હેઠળ લખેલા

પ્રકારની જગાએ રાખવું, એટલે આ આક્ટમાં આગળ જે કાનુન કરવાનો સિંધના કમિશનરને અધિકાર આપ્યો છે તે કાનુન કરીને કમિશનર વખતે વખતે ફરમાવે તે જગાએ તથા તેવા પૈલટોનું તથા પૈલટ ઓટોનું ખાતું રાખવું.

૧૨. ફી લેવાનો જે માંલુસને અધિકાર હોય તેને આ આક્ટની ૧૦ મી કલમમાં કહેલા દર પ્રમાણે ફી ભરતીએ કરીને ભરાયલી સદરહુ આડીમાંથી જનારાં દરએક વાંદાંણના કચ્છાં-ડરે આપવી જોઈયે. અને ફી આવી એટલે સદરહુ રસ્તે વાંદાંણ લઈ જવા સાથે સદરહુ પૈલટો-માંથી એક પૈલટ તે કચ્છાંડરને મળશે.

સદરહુ પ્રકારની આડીમાં વાંદાંણને પૈલટ આપવાની થી.

૧૩. ફી લેવાનો જે અંમલદારને અધિકાર મળ્યો હોય તે અંમલદારને સદરહુ પ્રકારના વાંદાંણનો કચ્છાંડર વાંદાંણને પૈલટ આપવા બાબતની ફી આપવી જોઈયે તે આપવાની ના કેહેરો અથવા ગફતત કરશે તો તે કચ્છાંડરને તે ફીથી દરાગણો દંડ થશે. અને જે માનિસ્કેટને અથવા જરિસ આફ ધી પીસને અથવા માનિસ્કેટનો અપભાર મલાવાનારા માંલુસને સિંધ દેશમાં હકુમત હોય તેની આગળ તે વાતની સામેતી થયા પછી તે દંડ તે વાંદાંણ તથા તે વાંદાંણનું સાંમન તથા કુદ સામશી તથા લંગર તથા કપીઓ તથા સહડા વગેરે વચ્ચીને વચ્ચલ કરશે.

ફી નહીં આપશે તો શિક્ષા થશે.

૧૪. પૈલટ આપવા બાબતની ફીના તથા તે ફી ન આપવા બાબત થએલા દંડના રૂપિયા વચ્ચલ થાય તે સદરહુ પ્રમાણે પૈલટનું તથા પૈલટ ઓટોનું ખાતું રાખવાનાં કામમાં અને દિવા દાંડી બાંધીને તેનો ખેંદાબસ્ત રાખવાનાં કામમાં અને શિંધૂ નદીનાં મુખ આગળથી તથા ભરતીથી ભરાયલી સદરહુ પ્રકારની આડીમાંથી વાંદાંણ નિર્ભયપણે જવા આવવાસાથે જે કાંઈ કરવાની જરૂર હોય તે કરવામાં ખરચ કરવા.

ફી તથા દંડ વચ્ચલ થાય તેનો ફી રીતે ખરચ કરશે.

૧૫. આ આક્ટ પ્રમાણે જે નાણું આવે તથા ખરચાય તે સઘળાં નાણાંનો હિસાબ રાખવો અને તેનું પત્રક સરકારી ઓફિસમાં દરસાવ પ્રસિદ્ધ કરવું.

નાણું આવે તથા ખર-ચાય તેનો હિસાબ રાખવો.

૧૬. આ આક્ટના ડરાવ અંમલમાં લાવવા સાથે જરૂર હોય તે પ્રમાણે વખતે વખતે માંલુસ અથવા માંલુસો નેમવાનો તથા તેઓનો કામ ઉપરથી મોકુફ કરવાનો તથા દૂર કરવાનો, અને જરૂર હોય તે પ્રમાણે કાનુનો કરવાનો તથા તેમાં ફેરફાર કરવાનો તથા તે રદ કરવાનો અધિકાર સિંધના કમિશનરને છે. પણ એવું ડરાવુંછે કે ઉપર કહેલી સઘળી કાનુનો અને આ આક્ટ પ્રમાણે વાંદાંણો નોંધવાના તથા ફી લેવાના અધિકારવાળાં માંલુસોની નેમણુકા થાય તે સઘળી નેમણુકા સરકારી ઓફિસમાં છપાવીને પ્રસિદ્ધ કરવી જોઈયે.

સિંધના કમિશનરે જરૂર હોય તે પ્રમાણે માંલુસો નેમ-વાં તથા તેઓને કામ ઉપરથી મોકુફ કરવાં અને કાનુનો કર-વી તથા તેમાં ફેરફાર કરશે.

૧૭. વાંદાંણો નોંધવા બાબત અને સિંધૂ નદીમાં તથા તે નદીની ભરતીએ કરીને ભરાયલી આડીમાં વાંદાંણોને પૈલટ આપવા બાબત ફી લેવાસાથે કંઈ કૃત્ય અથવા કામ અથવા વાત સિંધનાં કમિશનરના હુકમ પ્રમાણે આવનારાં માંલુસોમાંથી કોઈ માંલુસે હુકમ લખ્યા પ્રમાણે કરી હશે અથવા કરવાનો હુકમ કર્યો હશે અથવા ફરમાવું હશે અથવા અધિ-કાર આપ્યો હશે તોજ તે સાથે અથવા તે બાબત તે માંલુસ ઉપર ફરિયાદી અથવા દાવા અથવા કામ ચાલવાનો અથવા શિક્ષા થવાનો જેખમ તે સઘળાં માંલુસોને માયેથી આ કલમ પ્રમાણે ઉતાવળોછે તથા તેઓ તે જેખમમાંથી છુટ્યાછે તથા નિકળ્યાછે એવું સમજવું, એટલે વાંદાંણો નોંધવા બાબત સિંધના કમિશનરે તારીખ ૨૦મી માર્ચે ડિસેમ્બર સન ૧૮૬૧ને રોજ કાનુનો કરીને તારીખ ૨૭ જાન્યુઆરી સન ૧૮૬૨ને રોજ સરકારી ઓફિસમાં છપાવીને પ્રસિદ્ધ કરીછે તે પ્રમાણે તથા તેને આધારે અને સિંધૂ નદીના મુખ ઉપરના પૈલટનાં ખાતા બાબત સિંધના કમિશનરે તારીખ ૨૭મી માર્ચે નવેમ્બર સન ૧૮૬૧ને રોજ કાનુનો કરીને તારીખ ૧૨મી માર્ચે ડિસેમ્બર સન ૧૮૬૧ને રોજ સરકારી ઓફિસમાં છપાવીને પ્રસિદ્ધ કરીછે તે પ્રમાણે તથા તેને આધારે અથવા પૈલટ આપવા બાબત ફી લેવા બાબત સિંધના કમિશનર સાથે મુંબઈના ગવર્નર ઈન કાઉન્સિલની મંજૂરી લઈને બીજી કંઈ નિયમ આજ પહેલાં કર્યા હોય તે પ્રમાણે અથવા તેને આધારે સદરહુ કૃત્ય અથવા કામ અથવા વાત ખરા હિમાનથીજ કરી હશે અથવા કરવાનું ફરમાવું હશે અથવા અધિકાર આપ્યો હશે તોજ તેસાથે અથવા તે બાબત તે માંલુસ ઉપર ફરિયાદી અથવા દાવા અથવા કામ ચાલવાનો

સિંધના કમિશનરના હુ-કમ પ્રમાણે ચાલનારાં માં-લુસોએ ફી વગેરે લેવા બાબત જે કંઈ કર્યું હોય તેનો જો-ખમ તેઓને માંયેથી ઉતારવા બાબત.

અથવા શિક્ષા થવાનો જોખમ તેને માથેથી ઉતાસ્યો છે તથા તેઓ તે જોખમમાંથી છુટ્યા છે તથા નિકળ્યા છે એવું સમજવું.

વાંદાણુ આ શબ્દનો અર્થ.

૧૮. ચપટાં તળિયાંની જે હોડીઓને આગળોટા તાણી લઈનિય છે અને જે ખીજી રીતે નદીમાં ફરતી નથી તેનો સમાસ આ આક્ટમાં “વાંદાણુ” આ શબ્દ લખ્યો છે તેમાં થાય છે એવું સમજવું નહીં. સદરહુ પ્રકારની હોડીઓ નોંધવાની જરૂર નથી અથવા પૈલટ આપવા બાબતની ફી તેઓની પાસેથી લેવી નહીં.

આ આક્ટ ડ્યારે ચાલુ થશે.

૧૯. આ આક્ટ સન ૧૮૬૨ ના અમલમાં આવશે.

મહિનાની તારીખે

કારણની તથા સખખોની વીગત.

૧. સિંધૂનદીનો બંદોબસ્ત કરવા સારૂ પૈસા એકઠા કરવાની જરૂર પડ્યાથી વાંદાણુ નોંધવા બાબત તથા શી લેવા બાબત કાનુનો સિંધના કમિશનર સાહેબે તારીખ ૨૦ મી માહિ ઉર્સેબર સન ૧૮૬૧ ને રોજે કરીને તારીખ ૨ જી જાન્યુઆરી સન ૧૮૬૨ ને રોજે સરકારી બાજેટમાં પ્રસિદ્ધ કરી.

૨. સિંધૂનદીનાં મુખ ઉપર સન ૧૮૪૯ ની સાલમાં પૈલટનું ખાતું કાઢાડ્યું ત્યારથી તે મુખમાંથી જનારાં આવનારાં વાંદાણુ ઉપર શી લેવામાં આવી છે. સદરહુ પૈલટખાતાં સારૂ સિંધના કમિશનર સાહેબે તારીખ ૨૭ મી માહિ નવેમ્બર સન ૧૮૬૧ ને રોજે કાનુનો કરીને તારીખ ૧૨ મી માહિ ઉર્સેબર સન ૧૮૬૧ ને રોજે સરકારી બાજેટમાં પ્રસિદ્ધ કરી.

૩. નદીનો બંદોબસ્ત રાખવા સારૂ તથા તેનાં મુખ ઉપર પૈલટનું ખાતું રાખવા સારૂ પૈસાની તળવીજ કરવાની હજુ પણુ જરૂર છે અને વાંદાણુ નોંધવા બાબત તથા પૈલટની શી લેવા બાબત કાનુનો છે તે કાયદાની પેઠે ચાલે તે યોગ્ય છે. અને કાયદાના આધાર સવાય સદરહુ કાનુન પ્રમાણે જે અમલદારોએ આજમુધી કામે કર્યાં છે તેનો જોખમ તેઓને માથેથી ઉતારવો યોગ્ય છે.

૪. આ મતલબ પાર પાડવાસારૂ આ હાલનો આક્ટ તયાર કર્યો છે. વાંદાણુ નોંધવાની શી લેવાસારૂ તથા નદીનો બંદોબસ્ત કરવાસારૂ તે શીનો અવેજ ખરચવાસારૂ આ આક્ટમાં નિયમ ઠરાવ્યો છે. સિંધૂ નદીનાં મુખમાંથી જનાર આવનાર વાંદાણુ ઉપર પૈલટ બાબત કેટલી કેટલી શી લેવી તે આ આક્ટમાં ઠરાવી છે: સન ૧૮૪૯ થી તે સન ૧૮૬૧ સુધી જેટલી શી લેતા આવ્યા છે તેટલી જ શી ઠરાવી છે અને તે શી પૈલટ ખાતું રાખવાસારૂ તથા ખાડીની હદ દેખાડવા સારૂ દિવાદાંડી બાંધીને તેનો બંદોબસ્ત રાખવાસારૂ ખરચવાનું આ આક્ટમાં ઠરાવ્યું છે. આ આક્ટ પ્રમાણે જે નાણું ઉપજશે તે નદીના બંદોબસ્ત સારૂ તથા પૈલટ ખાતાંસારૂ નાણું જોધરી તેટલું જ ઉપજશે એવું નજરમાં આવે છે.

અમુજાબે હુકમ બંદેગાન આલી નવાબ મુસ્તેતાબ
હજરત આનરબલ ગવરનર સાહેબ બાહાદૂર
દર ઇજલાસ કૌસિલ.

એલ. એચ. બેલી સાહેબ,

ડેપુટી સેક્રેટરી નિસબત સરકાર એઓની સહી.

સુકામ પુણા, કૌસિલની કચેરી.

તારીખ ૨૫ મી માહિ આગસ્ટ સન ૧૮૬૨ ઇશવી.

(True Translation)

VENAYEK WASSOODEW,
Oriental Translator to Government.

ముంబయి వేల్డే స్టేషన్ వాకియోగి నడవడా కేలన్-
గళ్ల మీద నిడిగన్.

బందిగాన అతనబాబు ముస్తాబాబు అబ్రహం అనరాబుల గవరన
సాదేబ బాదద్దూర్ బంజిరి ముంబయి యివర కానూ, వకాయదీ మా-
దువ బాబులు కౌన్ నలనల్ల కేళ్ళగే బరదిరువ దురస్టు మాదల్పట్ల అక్కిన
మసూదీ యనునా అబ్బి ప్రొయి దాంగూ కారణం యివర గళ్ల అపసేలు
సరితరు బూ మాదబేకాగిరువద్దరింద నవనగి బూదెర అగువదర
వద్దికా ప్రసద్ద పదిసూణా గిరుత్తదీ.

సిద్ధు నదియోగి తిరిగాదువధా రుదగిన రేబిస్టరీ బాబులు దాం-
గూ ప్రేలటిబి పి (అందరి మానగవనూ ట్రోరిసువనూ వనబా-
బులు ఫి) తిగదుశ్శాంబువ విషయద అక్కిన మసూదీ.

సిద్ధదేశదల్ల సిద్ధు నదియోగి దాంగూ అనదిగి భృతీబం-
దాగ్రి టుంబువధా బాదిగళ్ల తిరిగాదువధా రుదనగళ్ల రేబిస్టరీ
విషయదల్ల దాంగూ అనదియోగి న యేనకే స్థగళ్ల యుషూరు
ప్రేలపిరనూ (అందరి మానగ ట్రోరిసువనూ) యిదువ విషయదల్ల
దాంగూ నదరీ రుదను గళ్ల రేబిస్టరీ బాబులు దాంగూ ప్రేలపిర బా-
లే బాబులు యేనకే ట్రియనునా తిగదుశ్శాంబువ విషయదల్ల నియమ
రూ యినతక్కుదు. మత్తు సదరయా బాబులు రేబిస్టరీ విషయదల్ల-
దాంగూ ప్రేలపిర బాలే విషయదల్ల ఫి యనునా తిగదుశ్శాంబువ
గూన్తర సిద్ధ కమిషనరవరింద రుకుము మాదలాద ప్రకార యేనకే
అమలదారరింద నదిసలాదాథా కేలన్ గళ్ల బాబులు అవరిగే జ్ఞో-
రిమ సూగింద విముక్త పదిస తక్కుదు యుక్తవా గిరుత్తదీ యార్ద
రొదని స్ట్రీ నువదీసిందే.

మట్టేక.

౧. సిద్ధదేశదల్ల సిద్ధు నదియోగి దాంగూ అనదిగి భృతీ
బందాగ్రి టుంబువధా బాదిగళ్ల తిరిగాదువధా రుదను గళ్ల మేవేయ
అట్ల మంబూరాద బళ్లక ముందే రేబిస్టరీ ప్రకార రుదను గళ్ల రేబి-
స్టరీ విషయదల్ల అధికారవనూ శ్రవణా అమలదారను అరుదగిన
నాబరనూ దాంగూ అబాబులు వబ్బనినరకమనూ దాంగూ అరుద-
గిన రేబిస్టరీ యనునా యావస్థ శ్రదల్ల మాదూణా గుత్తదూ అ-
స్థ శ్రవనూ ట్రియనువతే అరుదగిన మేవే బరియ తక్కుదు, అథవా
మోశ్శికాశి మీత్త తక్కుదు.

రుదగిన నాబరనూ అ
రుదమేవే బరియ తక్కుదు
అథవా మోశ్శికాశి మీత్త తక్కుదు

౨ సదరయా రుదగిన రేబిస్టరీ బగ్రి అధికార పదశ్శాంబు
మనుప్రను బిందువరీ యనునా యిష్టు అదరల్ల సదరయా ప్రకార
తిరిగాదువధా రుదను గళ్ల రేబిస్టరీ, నాబరు, వబ్బను దాంగూ మా-
లకన అథవా మాలకర డిసరు గళ్ల రేబిస్టరీ నూమాద బేకు.
మత్తు సదరయా ప్రకార రుదను గళ్ల బాబుటియల్ల, అథవా రేస-
రినల్ల, అథవా నాబరినల్ల అథవా వబ్బనినల్ల అథవా మాలకన అ-
థవా మాలకర డిసరు గళ్లల్ల ఫేరఫార అదల్ల సదరయా బగ్రి వన-
రబ్బిస్టరీ మాదబేకు.

డి సరు, నాబరు, వబ్బను,
ము. తార్దరీబిస్టరీ.

ఉదాహరణముగా
అక్షరములను
బ్రహ్మదత్తము.

దానినియందు
పక్షమున
సూచించుట.

రజనీనామము
మొలలను.

2 యా అక్షరములూగానువమూవదల్ల సదరయా ప్రకారతిరి-
గాదువరుదగినకేల్ల స్వర మాదూఁ ణాగిరదిద్దల్ల రుదనుగళరేజి-
స్వరను ఇందువవిషయదల్ల అధికార పదకూందిరువథా మనుష్య-
నకదే అంధా రుదగినకేల్ల స్వర మాదువవిషయదల్ల గల, అథవా
సదరయా ప్రకార మనఃరజి స్వర మాదువబగ్యాగల అంధా రుదగిన
మాలకను అథవా మాలకరు అబ్బిమోదతక్కు.

౪ సదరయా ప్రకార తిరిగాదువథా రుదగిన మాలకనాగల,
అథవా మాలకరాగల అబ్బిమోద సదరయా ప్రకారదేల్ల స్వర
దానినియందు పదకూఁ తక్కు. మత్తు సదరయా ప్రకార పదకూం-
దంధా దానినియందు కళకూం దల్ల యోగదాని దానినియందు కే-
ళగి రే లగువ ప్రకార ఫిలకూడూఁ ణా దరే దూరియలాధియ.

౫ సదరయా ప్రకార తిరిగాదువరుదగిన సదరయా ప్రకార-
జి స్వర మాదూఁ ణాదబళిక రజి స్వర మాదువ విషయదల్ల అధికార
మీరతంధా మనుష్యగి అథవా మనుష్యగి అంధా రుదగిన మాల-
కను, అథవా మాలకరు కేళగి బరదదరదా తే ఫిలయనుకూదత-
క్కు. దానినిదే.

యావరుదగిన బాబరు రజి స్వర మాదువదబబును
౬ పక్షిగి మిరదిద్దరే అంధా రుదగిన రజి స్వర బాబరు ప్రత్యే-
క దానినిదే దీని యిందరసాలు ౧ రూపాయి.

రుదగిన బాబరు రజి స్వర మాదువదబబును ౪ ప-
క్షిగి మిరదిద్దగి ౨ పక్షిగి మిరదిద్దరే అంధా రుదగిన ప్ర-
త్యేక దానినిదే బగ్గి దరసాలు ౩ రూపాయి.

రుదగిన బాబరు రజి స్వర మాదువదబబును ౨ ప-
క్షిగి మిరదిద్దగి ౨ పక్షిగి మిరదిద్దరే అంధా రుదగిన ప్ర-
త్యేక దానినిదే బగ్గి దరసాలు ౨ రూపాయి.

రుదగిన బాబరు రజి స్వర మాదువదబబును ౨ ప-
క్షిగి మిరదిద్ద అంధా రుదగిన ప్రత్యేక దానినిదే బాబరు
౨ రూపాయి ఫిలయనుకూ సదరయా ౨ పక్షిగి
మిరదిద్దా ప్రత్యేక జూప్రి పక్షిగి బాబరు దరసాలు. ౨ అక్షి.

౬ సదరయా ప్రకార తిరిగాదువథా రుదగిన విషయదల్ల అబ్బి-
మాది దానినియందు పదకూం తక్కు. తమే రే లోగా ణాగిరుత-
దక్షిణ అంధా దానినియందు నోరే తక్కు బగ్గి అధికార ముగ్ధా అ-
మలదారను బేదలాగి సదరయా రుదగిన మాలకనాదరూ, అ-
థవా మాలకరాదరూ, అథవా కమ్యాం దదనాదరూ దానిరమాదత-
క్కు.

౭ సదరయా ప్రకార తిరిగాదువథా యావరుదగిన మేలా-
దరు యా అక్షరముల మేలే రే లోద ప్రకారనంబరు ముఁ త్రాద్దను
బరియదే యిద్దరే, అథవా మోళికాశి మోత్తదే యిద్దరే. అథవా అంధా
రుదగిన బాబరు దానినియందు పదకూం ణాగిరదిద్దరే, అథవా
అంధా రుదగిన మాలకను సదరయా ప్రకార దానినియందు-

రజనీనామము
మొలలను
రసతక్కు.

యా అక్షరములను
సూచించుట
క్షిగి.

మేలేతేరేళ్ళద ప్రకారం దాబరుమాదదే యిద్దరే, అంధా రుదగిన బబ్బ
 మాలకనాగిరువంధవను. అథవా అనేక మా అంకరాగిరువంధ
 వరు రుదగిన రల్ల స్వర బాబలు దాబరేద వాపిక ఫిలబగ్గి శి
 దబేకాను వంధా మోబులగన రత్న ప్రేర దుదక్కి పాత్రరాగ తక్కు
 అబగ్గి సందేలేదల్ల అధికార నది సువంధా మూర్తి ప్రేర నమ
 క్తవాగల, అథవా బుస్తి స అభిదీ పి నన సమక్త వాగల. అథవా
 మూర్తి ప్రేర న అధికార నది సుత్తెరువంధా మనుప్రేర సమక్త వాగల.
 సాబిలాదరే, అంధా రుదగు, అదర సామాను కాంగూ యుద్ధ సా
 ముగ్గి గళు ముం తాద్దను ఇ మారిని సదరే దుదవనం వసూలు
 మాదబేరు. మత్తు సదరే ప్రకార తరీ గాదు వంధా రుదగిన మా
 లకనాగల అథవా కమ్యాం దరనాగల సదరయా ప్రకార యేష్ట
 వేళ్ళి గున్దే మాదువనూ అష్ట వేళ్ళిదల్ల అంధవను సదరయా ప్ర
 కార దుదాదక్కి పాత్రనాగ తక్కు. పరాయు రింగే రూయ సల
 దల్లా గున్దే సాబిలా యావ తారే రింగే అగుత్తదీ అత్రారింబు
 మోదలుగింబు మోంబు లింగళ నం తర యరద నే గున్దే ష్ట పసీ
 కాదరే మాత్ర మన: దుదక్కి పాత్రనాగ తక్కు.

౮ సదరయా ప్రకార శింత్తు మాదీంబాద ఫిలాం గూదు
 దదరణ వసూలా గువదను ఇ సందు నదియ బాదియోల్లగిరువ
 థా అదరబేరీ గళును ఇ దూరమాదువ పుద్ది శాస్త్ర దరవాద కిలన గళ
 గూ దాంగూ సదరయా నదియోల్లగి రుదగు గళను ఇ బరుల్ల
 సులభరే అయింద దాంగూ నిభరయ తనదిం దనది స అక్కి బరు
 వదాగిరువంధా కిలన గళ గూ వుపయోగ పదిస తక్కు.

ఫిలయను ఇ యావ కిలన
 క్కి ప్రపయోగ పదిస బే
 కే బబగ్గి.

౯ యా అప్తి నల్ల సందు దే శ్రద క మి శనరవరిగే కానాను గళ
 న్నూ మాదువ విషయ దల్ల యావ ప్రకార అధికార శింబోంబాది
 యో అప్రకార కానాను గళను మాది వేళ్ళి వేళ్ళిదల్ల కమిన్.
 నరసాహిలరవరు షేమా నయిసువ ప్రకార అంధా స్వల్పదల్ల అథవా
 సందు నదియ ముంబుద బుళిలరువ రిపి గల్లమద బుళియ ప్రేలి
 పిన, వ, ప్రేలి పి యోపిన మా తేయను ఇ యద తక్కు.

బివిగాదాదల్ల అథవా
 ఆగ్రమన బుళిల ప్రేలిపిన,
 వ, ప్రేలి పి యోపిన మా తే
 యన్దేద నల్ల బగ్గి.

౧౦ సందు నదియ రుబ్బామది, అథవా రిద్దివాది ముంబుదిం
 రోంబువంధా ప్రత్యేక రుదగిన క మ్యాం దరను ఫిలయను. యావ
 మనుప్రేర గి అంధాద్దను ఇ తిగదు శింబోంబు వబగ్గి అధికార శింబోంబా
 కాగిరుత్తదీంబా అంధా మనుప్రేర గి కిళ్ళిగే బరవిద వదరదంత్రి
 శింబుత్తక్కు. అప్రకార శింబోంబా దబుళి క సదరయా మా గన
 దింబరుదగను ఇ వయ్యవబగ్గి సదరయా ప్రేకి బబ్బ ప్రేలి పను
 సదరయా క మ్యాం దర గి దోరి యువను. ఫిలయను ఇ యావ ప్ర
 కార శింబుదబికింబు.

రుదగిన ప్రేలి పి శింబోంబా
 థాదల్ల ప్రేలి శింబుత్తక్కు.

ప్రతి యోగి బోంబిగే, అదర బాబలు వబ్బను యే
 ష్ట యిదా గాద్దరూ సరి శరూపాయి.
 గంపిన్నిగే మారిదంధా వబ్బన ప్రత్యేక య తర ప్రకా
 ర రుదగిన బగ్గి గూదెంబు.

೧೦. ಬನ್ನಿವರಿಗೆ ವಬ್ಬಿನ ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಹದಿನಬನ್ನಿ ೧ ಅಕ್ಷಿ.

ಸಿಂಧು ನದೀಯ ಹಬ್ಬಾ ಮದಿ, ವ, ಬಿದ್ದಿ ವಾಡಿಯ ಮುಖದ ಹ
ದಿ ವಬ್ಬಿನ ವಾಡಿಯ ಮುಖದ ಬನ್ನಿ
೦ ಪ್ರಲಯನ, ವ, ಪ್ರಲಯನ
ವಿನಯಾತ್ಮೀಯನು ಯದ
ತಕ್ಕದ್ದು.

೧೧ ಸಿಂಧು ನದೀಯ ಹಬ್ಬಾ ಮದಿ, ವ, ಬಿದ್ದಿ ವಾಡಿಯ ಮುಖದ ಹ
ದಿ ವಬ್ಬಿನ ವಾಡಿಯ ಮುಖದ ಬನ್ನಿ
೦ ಪ್ರಲಯನ, ವ, ಪ್ರಲಯನ
ವಿನಯಾತ್ಮೀಯನು ಯದ
ತಕ್ಕದ್ದು.

ಸದರ ಹಾ ಪ್ರಕಾರ ಬಾಡಿ
ಯೋಗಿ ಹದಿನಬನ್ನಿ ಪ್ರ
ಲಯನ ಸುಖೋದಾಹರಣ
೦ ಅಲಗ್ನಿ ಬೇಳೆ ತಕ್ಕದ್ದು

೧೨ ಫೀಯ ಸುಖೋದಾಹರಣ ವಿನಯದಲ್ಲ ಅಧಿಕಾರ ಕೊಡೋ
ದಾ ಗಿರುವಾಡಾ ಮನುಷ್ಯನಿಗೆ ಸದರ ಹಾ ಪ್ರಕಾರದ ಉಪದೇಶದಿ
ಯೋಗಿ ಹದಿನಬನ್ನಿ ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಹದಿನಬನ್ನಿ ಹದಿನಬನ್ನಿ ಹದಿನಬನ್ನಿ
ಅಕ್ಷಿ ನಂ. ನೇಕಲ ಮನೋಗತಿ ಹೇಳಿರುವದರ ಹದಿನಬನ್ನಿ ಫೀಯ ಸುಖೋ
ದಾಹರಣದಲ್ಲ. ಅ ಪ್ರಕಾರ ಕೊಡೋದಾ ಬಳಿಕ ಸದರಿ ಮಾನವದ ಹದಿನಬನ್ನಿ
ದಗ ಸುಖೋದಾಹರಣದ ವಿದ್ಯಾ ಪ್ರಸಾರ ಹದಿನಬನ್ನಿ ಪ್ರಲಯನ ಉಪದೇಶ
ಕ ಮಾತ್ರದ ಹದಿನಬನ್ನಿ ಹದಿನಬನ್ನಿ.

ಫೀಯ ಸುಖೋದಾಹರಣ
೦ ಅಲಗ್ನಿ ಬೇಳೆ ತಕ್ಕದ್ದು

೧೩ ಫೀಯ ಸುಖೋದಾಹರಣ ವಿನಯದಲ್ಲ ಅಧಿಕಾರ ಕೊಡೋದಾ
ದಾ ಗಿರುವಾಡಾ ಮನುಷ್ಯನಿಗೆ ಸದರ ಹಾ ಪ್ರಕಾರದ ಉಪದೇಶದಿ
ಯೋಗಿ ಹದಿನಬನ್ನಿ ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಹದಿನಬನ್ನಿ ಹದಿನಬನ್ನಿ ಹದಿನಬನ್ನಿ
ಅಕ್ಷಿ ನಂ. ನೇಕಲ ಮನೋಗತಿ ಹೇಳಿರುವದರ ಹದಿನಬನ್ನಿ ಫೀಯ ಸುಖೋ
ದಾಹರಣದಲ್ಲ. ಅ ಪ್ರಕಾರ ಕೊಡೋದಾ ಬಳಿಕ ಸದರಿ ಮಾನವದ ಹದಿನಬನ್ನಿ
ದಗ ಸುಖೋದಾಹರಣದ ವಿದ್ಯಾ ಪ್ರಸಾರ ಹದಿನಬನ್ನಿ ಪ್ರಲಯನ ಉಪದೇಶ
ಕ ಮಾತ್ರದ ಹದಿನಬನ್ನಿ ಹದಿನಬನ್ನಿ.

ವಸೂಲಾಗುವಾ ಫೀಯ
ಗಾ ದಾದಯನು ಸುಖೋದಾಹರಣ
ವಿದ್ಯಾ ಪ್ರಸಾರ ಹದಿನಬನ್ನಿ
ಮಾಡಬಹುದು ಬನ್ನಿ.

೧೪ ಪ್ರಲಯನ ಸುಖೋದಾಹರಣ ವಿನಯದಲ್ಲ ಅಧಿಕಾರ ಕೊಡೋದಾ
ದಾ ಗಿರುವಾಡಾ ಮನುಷ್ಯನಿಗೆ ಸದರ ಹಾ ಪ್ರಕಾರದ ಉಪದೇಶದಿ
ಯೋಗಿ ಹದಿನಬನ್ನಿ ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಹದಿನಬನ್ನಿ ಹದಿನಬನ್ನಿ ಹದಿನಬನ್ನಿ
ಅಕ್ಷಿ ನಂ. ನೇಕಲ ಮನೋಗತಿ ಹೇಳಿರುವದರ ಹದಿನಬನ್ನಿ ಫೀಯ ಸುಖೋ
ದಾಹರಣದಲ್ಲ. ಅ ಪ್ರಕಾರ ಕೊಡೋದಾ ಬಳಿಕ ಸದರಿ ಮಾನವದ ಹದಿನಬನ್ನಿ
ದಗ ಸುಖೋದಾಹರಣದ ವಿದ್ಯಾ ಪ್ರಸಾರ ಹದಿನಬನ್ನಿ ಪ್ರಲಯನ ಉಪದೇಶ
ಕ ಮಾತ್ರದ ಹದಿನಬನ್ನಿ ಹದಿನಬನ್ನಿ.

ವಸೂಲಾಗುವಾ ಫೀಯ
ಗಾ ದಾದಯನು ಸುಖೋದಾಹರಣ
ವಿದ್ಯಾ ಪ್ರಸಾರ ಹದಿನಬನ್ನಿ
ಮಾಡಬಹುದು ಬನ್ನಿ.

೧೫ ಯಾ ಅಕ್ಷಿ ನಂ. ನೇಕಲ ಮನೋಗತಿ ಹೇಳಿರುವದರ ಹದಿನಬನ್ನಿ
ಫೀಯ ಸುಖೋದಾಹರಣದ ವಿದ್ಯಾ ಪ್ರಸಾರ ಹದಿನಬನ್ನಿ ಪ್ರಲಯನ ಉಪದೇಶ
ಕ ಮಾತ್ರದ ಹದಿನಬನ್ನಿ ಹದಿನಬನ್ನಿ.

౧౬ యీ అక్షి నీ యి న కౌ వు గళన్మ అమల సోగళి తరువదరచి
 నే యింద బహుర కం దత్తకార వాల్లీ వాల్లీ దత్త మనువల్లినన్నాక
 ల) అథవా మనువల్లినన్నాకల నే మి న తక్కుబ గూర్చి డాంగూ లం థవర
 న్మ కేలిన దింద తే యి తక్కు బ గూర్చి డాంగూ బహుర కం దం జే కా నూ
 న గళన్మ మూ ద తక్కు బ గూర్చి మత్తు అవుగళన్మ వేర ఘార మూ ద తక్కుబ
 గూర్చి మత్తు కద్దు మూ ద తక్కుబ గూర్చి నింధద కమిశన కవరు అధికార
 వన్మ కళహానిర తక్కుబ్బ వేరంతు డింజి కరాయిని అదల్తా, నదరకూ-
 త్రకారద యా వత్తు కానూనగళు, డాంగూ యీ అక్షి నే మేలంద రుద
 గిన రజిష్టరీ బాబతు ప్లియన్ను లేగదు శోగళు వ విషయ దత్త అను
 వంధా మనువల్లిన నే ము డూరికళు, యి వు గళయూ వత్తు న్మ సక
 కౌరిగే లిపి నీ సోగళి వ్రొద్ద పడిన జిలకు.

బహురకం దత్తకార సంగ
 కమిశనరవరు మనువల్లినన్ను
 నే మి న బహుదాదల నే లం థ
 వర న్మ కేలిన దింద తే యి
 బాబతుడు. దత్తకార న్మ
 గళన్మ మూది అవుగళన్మ
 ర ఘార న్మ మూ ద బదుడు.

౧౭ కలబతి-న రజిష్టరీ విషయ దత్త డాంగూ సంగు నధి యోగళ
 గి డాంగూ అనదిలో ట్టె బరువదర మూలవాగి తుండు వత్తు ఖాడి
 యోగళి కదగిన బస్తి వ్రేల పన న్మ శోడువ బాబతు ప్లియన్ను లేగదు-
 శోంబువ విషయ దత్త సాధ కమిశనరవరు కుమిన మేలంద కేల
 న నదివ తక్కు డా మనువల్లిన వ్రేకి యా వ మనువల్లినాదరు, కదగి
 న రజిష్టరీ విషయ దత్త నదరకూ కమిశనర సాజీబరవరింద తారీ
 ముం నే మాడె డిశంబర ననండ్రి నేదివన కౌనూను గళన్మ కరాయి సో
 డ్దన్ను తారీ ముం నే బ్రిన్జీవారి ననండ్రి నేదివన నరకారి గేల్పి
 సోగళి త్రొసిద్ద వడిసో డ్దాగిరు వత్తకార డాంగూ అవుగళ అధార
 ద మేలంద మత్తు నింధు నది ముంబద వ్రేల పర ఖాలో విషయ దత్త
 నదరి కమిశనరవరింద తారీ ముం నే మాడె నవంబర ననండ్రి వనకా
 నూగళన్మ రకాయి సో డ్దన్ను తారీ ముం నే మాడె డిశంబర ననండ్రి
 నేదివన నరకారి గేల్పి సోగళి త్రొసిద్ద వడి సో డ్దాగిరు వత్తకార డాం
 గూ అవుగళ అధారద మేలంద అథవా వ్రేల పన న్మ శోడువ బస్తి-
 ప్లియన్ను లేగదు శోగళు వ విషయ దత్త నింధద కమిశనరవరు ముం
 బయి వవరవరయి నకౌ ననలవర ముంబూరి యింద యితర యావనియ
 వ వన్నదరు యిదర ముం జి-త-వాగి మాడి దత్త అత్తకార అథవా అ
 రర అధారద మేలంద యావ కేలన వనబ్బదరు వ్రొమాళిక తనవాగిమా
 త్ర మా డో డ్దాగి దత్త అథవా అత్తకార మూ ద లక్కుకు ముం శో
 డో డ్దాగి దత్త మాత్ర అబస్తి నదరకూ మనువల్లిన మేలే ప్లి
 యూడ అథవా దావే అథవా బజ్జి నదివ తక్కు బగ్గిన అథవా శక్తివ
 బ్బద తక్కు బ్రిన్జీవం సోగళింద విముక్త వడిన బ్బిట్ట వహాగిరుత్త
 గేదుతి యి తక్కుబ్బ.

సింధు కమిశనరవరుకు
 మి న మేలంద కేలన నదివ
 తక్కు డా మనువల్లిన ప్లి
 యు. తాదన్మ త్రొగాడు
 బుదబా బలయిల్లనదిసి-
 దా డా కేలన గళన్మ బ్రిన్జీ-
 వు సోగళింద లం థదాన్మ
 ముక్త వడిన తక్కు బగ్గి.

౧౮ డూగి బో వి గే కన్మ వంధా డాంగూ నది యోగళి తి-
 రకాగ్రి దదంధా కాలు కదగినన మా వేళ యీ అక్షి సోగళి నకు
 డగింబ' శబ్దదత్త అగుత్తు డేదు తి యి బారదు. నదరకూ త్రకా
 రద కదగినరజిష్టరీ మూ ద బారదు అథవా వ్రేల పన న్మ శోడువ
 బస్తి ప్లియన్ను లేగదు శోగళు బారదు.

కుదగింబ శబ్దద అథ

౧౯ యీ అక్షు ననండ్రి నే యి నది తింజ తారీ అక్షి నవ్వర వారు.
 యి అమల సోగళి బరతక్కుబ్బ.

అభిప్రాయదాం గూఢా శా రణ రూపున భవశీలు.

సింధునదియ బండోబస్తు, మాదువవిషయ దట్టదణ
 కూడిన తత్కర్తృత్వ అవశ్యత వాగిగువద్దరింద ఉదను నభిన్నరట్టస్థమా
 దువబాబిత యల్ల డాం గూ ఖైయన్నుతోగదు శూభ వబాబిత యల్ల
 సింధునదియ నవకులారైయి. నేమాడ దిశంబర ననందనలైయి
 నతియల్ల కానూను మాది అదన్ను లారైయి. నేమాడ బొసెవారి
 ననంద్ర నేయి నతియల్ల నరకారిశ్శివ సోభనోత్తర నిధినిదరు.
 — సింధునదియ ముంబాగదట్ల ననంద్రనైయి నతియల్ల ప్రేలట
 రబాతేయన్ను సెట్ట బసూణా యితే డాం గూ అవశ్యతావశ్యత
 అల్లంద డోరిన బరువం డా ఉదగిన బశ్మి ఖైయన్ను తోగదు శూభ
 డాం గూ త్త. దే. నరకదూ ప్రేలటరబాతే విషయ దట్ల సింధునదియ
 నరవకు లారైయి. తే మాడెనవేంబర ననంద్రనైయి నతియల్ల
 కానూను మాది అదన్ను లారైయి. నేమాడ దిశంబర ననంద్రనైయి
 నతియల్ల నరకారి శిశ్మి సోభనోత్తర నిధినిదరు.

2 నదియ బండోబస్తు, మాదువవిషయ దట్ట డాం గూ అద
 ముంబాగదట్ల ప్రేలటరబాతేయన్ను యిరువ విషయ దట్ల ఉ
 డాదతట్ల విరివి మాడతత్కర్తృత్వ యిన్ను అవశ్యత వాగిగుత్త, దే డాం
 గూ ఉదగిన భిన్న రట్టస్థమా దువ బాబిత యల్ల డాం గూ ప్రేలటర
 శ్మి ఖైయన్ను తోగదు శూభ వబాబిత యల్ల కువ కానూను కాను
 దత్తకార నదియ తత్కర్తృత్వ యిక్క వాగిగువద్ద దే కా యిదేతల అధారద
 డోరిన నరకదూ కానూనత్తకార యివ అమలదారరింద యివ
 రిగి శిలనవన్ను నదిసూత్రాగిగుత్త, దే అ బాబిత అంధా వరమే
 తరువ రిగి శిలనవన్ను దూర మాడతత్కర్తృత్వ యిక్క వాగిగుత్త, దే.

3 యా అభి ప్రాయవన్ను నిధిని వయ్యవ సోభనోత్తర యా అత్త
 న్ను తేయో కు మా డట్ల డోరిగుత్త, దే ఉదను నభిన్నరట్టస్థరి బా
 బిత ఖైయన్ను తోగదు శూభ వబాబిత యల్ల డాం గూ నదియ బండోబస్తు
 మాదువ బశ్మి నదరి ఖైయన్ను బిభృమా దువ విషయ దట్ల యా
 అత్త సోభన సయమ నభిన్నరట్టస్థరి డోరిగుత్త, దే
 సింధు నదియ ముంబాగదట్ల డోరిన బరువం డా ఉదగిన భిన్న
 తే ప్రేలటరబాబిత యిష్ట ఖైయన్ను తోగదు శూభ లోకం బు
 వవిషయ దట్ల యా అత్త సోభన తరాయి సోభనోత్తర గిగుత్త, దే నన
 నంద్రనైయి నతియల్ల ననంద్రనైయి నతియల్ల నతియల్ల
 ఖైయన్ను దత్తకార శ్మి ఖైయన్ను రకాయి సోభనోత్తర గిగుత్త, దే
 డే అంధా ఖైయన్ను ప్రేలటరబాతేయన్ను యిదువ బశ్మి
 డాం గూ బాడిగదట్ల తోగదు కువ బశ్మి దిక్షగదా దిగదా
 రట్ట అవశ్యత కా యివ సోభనోత్తర ఖైయన్ను మాదువ విషయ దట్ల
 యా అత్త సోభన రకాయి సోభనోత్తర గిగుత్త, దే. యా అత్త సోభనోత్తర
 వాగువం డా ఉదా నదియ బండోబస్తు నదిని యింద డాం గూ

ప్రేలపరహితే దినే యింద బేళానువం థా డగరష్ట్రప్రప్త మ్మహా
నువదేబదాని త్రోలు త్రబి.

ముక్తామమస్థి,
కాననికర-౧౧.
తాంబూల్యనే ౯
మాడెల సప్తన
౧౪౭౭౭౭౭౭౭.

బముజిటికునుమ బందిగానల
లనవాబముక్త, లాబరతిరత
అనరబల్లగవరనరసాగీబబాడ
ధురదరయిజిలానకాంకుల.

చుల. బిద్య-బిఅసాగీబ,
దేమవనీత్రహానినబతనశకార
యవరనది

(True Translation)

VENAYEK WASSOODEW,
Oriental Translator to Government